

Protokół Nr LIV/18
sesji Sejmiku Województwa Podkarpackiego
z dnia 18 czerwca 2018 r.

LIV sesja Sejmiku Województwa Podkarpackiego V kadencji odbyła się w dniu 18 czerwca 2018 roku w sali konferencyjnej Kresowej Osady, przy ul. Kolejowej 16 w Baszni Dolnej.

Sesja rozpoczęła się o godzinie 11.15.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Podkarpackiego – Jerzy Cypryś otworzył obrady sesji.

Na podstawie listy obecności Przewodniczący Sejmiku stwierdził, że na sali jest wymagane quorum radnych, wobec czego Sejmik może obradować i podejmować prawomocne uchwały.

Lista obecności radnych stanowi załącznik nr 1 do protokołu.

Lista zaproszonych gości stanowi załącznik nr 2 do protokołu.

Zawiadomienie o zwołaniu sesji Sejmiku stanowi załącznik nr 3 do niniejszego protokołu.

Wniosek Klubu Radnych PiS o włączenie do porządku obrad sesji punktów dotyczących rozwoju Ziemi Lubaczowskiej stanowi załącznik nr 4 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku powitał licznie zgromadzonych gości, w tym przedstawicieli władz Powiatu Lubaczowskiego, przedstawicieli prasy, radia i telewizji oraz pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego.

Podziękował również gospodarzowi obiektu za przyjęcie i możliwość zorganizowania sesji w Kresowej Osadzie.

Przewodniczący Sejmiku podkreślił, że sesja będzie rodzajem spotkania, na którym można będzie porozmawiać na temat problemów i koncepcjach rozwoju Ziemi Lubaczowskiej.

Przewodniczący Sejmiku przypomniał, że radni otrzymali porządek obrad wraz z zawiadomieniem o zwołaniu sesji, w trakcie jej przygotowań nastąpiły pewne zmiany. Poinformował, że jeśli nie usłyszy głosów sprzeciwu ze strony radnych to proponuje następujący porządek obrad:

1. Otwarcie sesji.
2. Ziemia Lubaczowska w polityce władz Województwa Podkarpackiego.
3. Działalność polskiego Oddziału Programu Współpracy Transgranicznej POLSKA-BIAŁORUŚ-UKRAINA 2014-2020 z siedzibą w Rzeszowie w zakresie dotyczącym województwa podkarpackiego – Informacja za rok 2017, omówienie wyników naborów projektów i zapowiedź kolejnego naboru.
4. Związek Międzygminny „Ziemia Lubaczowska” jako przykład spójności i komplementarności działań na rzecz „małej ojczyzny” + Turystyka jako determinant rozwoju regionu.
5. Znaczenie zasobów naturalnych na przykładzie uruchomienia kopalni siarki.
6. Interpelacje i zapytania radnych.
7. Wnioski i oświadczenia radnych.
8. Zamknięcie sesji.

W związku z brakiem uwag ze strony radnych wobec propozycji Przewodniczącego Sejmiku przystąpił on do realizacji porządku obrad sesji.

Ziemia Lubaczowska w polityce władz Województwa Podkarpackiego.

Marszałek Województwa Władysław Ortyl podkreślił, że Zarząd trafia do miejsc i powiatów, w które jest zapraszany i gdzie uważa iż jest potrzeba porozmawiania na temat lokalnych problemów. Zarząd Województwa od jakiegoś już czasu jest intensywnie zaangażowany w sprawy Ziemi Lubaczowskiej a wynika to z przekonania, że to miejsce jest ważne i aby można było skierować strumień środków, które pobudziłyby gospodarkę.

Marszałek odniósł się do poprzedniej perspektywy finansowej z lat 2017 – 2013 przedstawiając prezentację, która stanowi załącznik nr 5 do protokołu.

Po wystąpieniu Marszałka Przewodniczący Sejmiku poinformował, że udzieli głosu radnym i zebrany gościom prosząc jednocześnie o syntetyczne wypowiedzi.

Jako pierwszy głos zabrał:

pan Jan Zuchowski, który poruszył kwestię obwodnicy Narola. Stwierdził, że najpierw powinna być zrealizowana ta obwodnica a dopiero później kolejne. Sytuacja wygląda tak, że w tej chwili zniszczonych jest kilkanaście domów, kościoł. Prosił o ustalenie kiedy będzie obwodnica Narola.

Przewodniczący Sejmiku stwierdził, że obwodnica jest faktycznie potrzebna i najważniejsze, że ma ona być.

Marszałek Władysław Ortyl wyjaśnił, że Zarząd chciałby aby wszystko było realizowane równolegle. Znany jest problem, o którym mówił przedmówca, wszystko jest na dobrej drodze ale czasem jest tak, że należy poczekać. Gdyby decyzje były 10 czy 5 lat wcześniej to nie byłoby obecnych problemów, takich jak pęknięcia budynków mieszkalnych czy kościoła. Marszałek zaznaczył, że przebieg drogi przez Narol był poprawiany doraźnie, co chwilowo poprawiło sytuację. Wyjaśnił, że przebieg drogi wojewódzkiej zostanie zmieniony, nowy zostanie wyprowadzony poza miasto.

Starosta Lubaczowski – Józef Michalik stwierdził, że Marszałek w swojej prezentacji pokazał sprawy istotne i ważne, jednakże projekt z zakresu dziedzictwa kulturowego na 20 milionów złotych nie ma szans na realizację w tej perspektywie finansowej, być może uda się to w przyszłości. Pan Starosta zaznaczył, że jego interesuje kwestia budowy mostów w dziedzinie wsparcia krajowego, na terenie powiatu jest kilka mostów, w tym jeden o znaczeniu strategicznym – od strony Korczowej na rzece Szkło. Lokalny samorząd nie upora się sam z tą sprawą, był projekt w ramach programu Polska – Białoruś – Ukraina, który został odrzucony. Wartość przebudowy mostu i dobudowania drogi to kwota rzędu 15 – 20 milionów złotych. Jest to najkrótsza droga do autostrady z Powiatu Lubaczowskiego. Obwodnice niewątpliwie skracają drogę ale niekoniecznie niosą rozwój, co można zaobserwować na przykładzie Radymna. Jeśli chodzi o środki RPO to nie były one tutaj do pozyskania, wiele samorządów nie stać na wygenerowanie własnych wkładów do potencjalnych projektów, które mogłyby się tutaj pojawić. Przygranicze, które do tej pory było mocną stroną słabnie. Nie wiadomo co wydarzy się na Ukrainie i czy będzie to korzystne dla strefy przygranicznej Pan Starosta pytał co będzie w strategii Marszałka dla powiatów i mieszkańców miast przygranicznych ponieważ to, że będą obwodnice i drogi nie gwarantuje rozwoju. Jest 30 ha gruntów strefy i tylko jeden podmiot prowadzi tam działalność.

Marszałek Władysław Ortyl stwierdził, że oczywiście trzeba mówić o przyszłości . Należy szukać szans, zagrożenia paraliżują działanie. Kategorie szans są optymistyczne natomiast kategorie zagrożeń pesymistyczne. Marszałek wyraził opinię, że nie może zgodzić się z tym iż obwodnice nie dają szans. Dzięki nim otwierają się nowe przestrzenie do inwestycji, zabudowy i rozwoju. Oczywiście może czasem zdarzyć się, że obwodnica nie spełni roli rozwojowej ale na pewno poprawia ona jakość i komfort życia mieszkańców. Zarząd patrząc na dojazd do autostrady nie bierze pod uwagę najkrótszego odcinka, Zarząd patrzy, który odcinek drogi lub droga w sposób najkrótszy w czasie pozwala do niej dojechać i z tego właśnie wychodzi droga nr 865 Jarosław – Bełżec. Jeśli chodzi o obwodnicę Narola to procedury domykają się i inwestycja ruszyłaby w przyszłym roku. Jeśli chodzi o projekt, z

zakresu ochrony dziedzictwa narodowego, to faktycznie nie uzyskał on dofinansowania ale jest on rozbity na poszczególne etapy i daje się realizować etapami z różnych źródeł. Nie można patrzeć na rozwój i potencjalne źródła finansowania nie tylko w kategoriach Regionalnego programu Operacyjnego i budżetu samorządu Województwa ale należy patrzeć również na politykę państwa w tym zakresie. W ramach RPO nie można budować dróg lokalnych i rząd zastanawia się jak uruchomić tę bardzo potrzebną aktywność. Aktywność lokalnych samorządów jest konieczna. Marszałek przypomniał, że miasto Jarosław od wielu lat miało jeden most i ciągle było narzekanie w tej kwestii, pani Poseł wykonała aktywność i w ciągu pół roku udało się „załatwić” realizację drugiego mostu. Na poziomie rządu jest myślenie aby poziom partycypacji wkładu własnego w przyszłej perspektywie był wyższy albo było to w miejscach szczególnych, których na to nie stać.

Marszałek kończąc swoje wystąpienie podkreślił, że rząd PiS kieruje się zasadą zrównoważonego rozwoju kraju i nie można poprzestawać tylko na finansowaniu z Polski Wschodniej. Nie można wykluczać, że droga Jarosław – Bełzec nie będzie miała charakteru drogi krajowej.

Pani Teresa Pamuła – dyrektor Podkarpackiego Oddziału Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa poinformowała, że Powiat Lubaczowski jest powiatem rolniczym i sływa tutaj 55 milionów złotych rocznie dotacji, co stanowi 10% budżetu województwa podkarpackiego. Pani dyrektor podkreśliła, że zależy jej aby rolnictwo na tym terenie rozwijało się, są tutaj prężnie działające grupy producentów, są przetwórnice, gospodarstwa produkujące ekologiczną żywność. Młodzież przygotowująca się do aktywności w tym zakresie ponieważ działa tutaj szkoła rolnicza, w Wyższej szkole Zawodowej w Jarosławiu ma być stworzony Wydział Rolniczy.

Pan Marek Wiśniewski – działacz na rzecz Roztocza i Ziemi Lubaczowskiej, nauczyciel akademicki poruszył kwestię zbiorników retencyjnych. Zaznaczył, że na terenie Ziemi Lubaczowskiej i Roztocza jest około 60 źródeł i są optymalne warunki do utworzenia przynajmniej 17-20 zbiorników retencyjnych i w latach 70. były takie plany. Zbiorniki te mogłyby znakomicie poprawić kondycję turystyczną regionu. Należy zwrócić uwagę na kwestię małego zasobu wody, na Sanie jest jej bardzo niski poziom. Jeśli chodzi o prawo wodne to on go nie rozumie- jeśli ono w ogóle jest, może należałoby się nad nim zastanowić.

Przewodniczący Sejmiku zauważył, że problem regulacji wody nie jest tylko problemem Powiatu Lubaczowskiego ale całego kraju. Zauważył, że są tutaj poruszane problemy Ziemi Lubaczowskiej ale także te, które są wspólne dla różnych regionów Podkarpacia.

Radny Wiesław Lada poinformował zebranych, że mieszka w Powiecie Dębickim ale odczuwa ogromną sympatię do Powiatu Lubaczowskiego ponieważ miał okazję

tutaj pracować i z tego okresu czasu pozostały mu miłe wspomnienia. Marszałek mówił o inwestycjach drogowych, mostowych i oby wszystkie te plany udało się zrealizować ponieważ Powiat Lubaczowski na to zasługuje. Radny pytał Marszałka czy przewiduje on jakąś pomoc dla Powiatu Lubaczowskiego odnośnie współpracy w biznesie z Ukrainą. Jest to ogromny kraj i na pewno sporo biznesmenów ukraińskich chciałoby zainwestować w Unii Europejskiej. Pytał czy Marszałek przewiduje pomoc w stworzeniu odpowiedniej atmosfery przedsiębiorczości w zakresie współpracy ze stroną ukraińską.

Marszałek Władysław Ortyl odniósł się do wypowiedzi przedmówców. Stwierdził, że deficyt wody jest zauważalny. Na niniejszy problem nie można patrzeć tylko w kategorii miejsca, musi na to patrzeć również rząd. Deficyt wody jest poważny. Już w czasach COP myślano o małej i dużej retencji i wiele elektrowni było zaplanowanych. Jeśli chodzi o współpracę z Ukrainą to dzisiaj przejście drogowe w Budomierzu nie jest jeszcze przejściem, które w pełni służy takiej współpracy, po stronie ukraińskiej występują braki infrastruktury, które to ograniczają. Prowadzono rozmowy z władzami ukraińskimi i są zapewnienia z ich strony, że ma być to robione jak najszybciej. Fakty są takie, że przejście graniczne ma charakter wspólny ale po stronie ukraińskiej nie ma odpowiedniej infrastruktury. Jednym z warunków współpracy jest drożność tego przejścia granicznego. Marszałek poinformował o ważnym jego zdaniem wydarzeniu, które miało miejsce w okolicach Radymna tj. o Agro – Targach Wschód i jest to element, który również będzie służył Ziemi Lubaczowskiej. III edycja targów będzie wspierana przez Samorząd Województwa Podkarpackiego. Marszałek zaznaczył, że on upatrywałby możliwość rozwoju w oparciu o relacje z Ukrainą ale nie jest to jedyny kierunek, trzeba poszukiwać inwestora zewnętrznego, który tworzyłby miejsca pracy i z dużą nadzieją patrzy na siarkę w formule nowych technologii i chodzi nie tylko o sprzedaż surowca. Nie powinien to być również jedyny kierunek, aby osiągnąć efekt należy poszukiwać w wielu obszarach.

Radny Andrzej Nepelski stwierdził, że po prezentacji przedstawionej przez Marszałka Województwa ma dylemat polegający na tym, że większość z zebranych może odnosić wrażenie iż są perspektywy rozwoju Powiatu Lubaczowskiego poprzez drogi, mosty itp. Radny przypomniał, że na sesji w Myczkowcach zadał Marszałkowi pytanie czy zgadza się z tym co ostatnio powiedział Prezes PiS Jarosław Kaczyński, że popełnili pewien błąd jeśli chodzi o zrównoważony rozwój kraju. Radny stwierdził, że zgadza się w tej kwestii ze zdaniem Prezesa. Radny przypomniał, że na pierwszej sesji budżetowej tej kadencji zwracał uwagę iż powiaty tego typu jak Powiat Lubaczowski muszą otrzymać bardzo szybką pomoc i zrównoważony rozwój jest możliwy tylko wówczas jeśli będzie dostępność komunikacyjna. Radny podkreślił, że stan dróg w Powiecie Lubaczowskim jest tragiczny i radni jadąc od strony Jarosławia mogli osobiście się o tym przekonać. Przy takim ich stanie nie ma możliwości rozwoju gospodarczego tego regionu województwa. Należy również mówić o linii

kolejowej 101. Projektowana 4 lata temu budowa kopalni siarki wymagała już wtedy inwestycji drogowych i kolejowych. Radny poinformował, że jest dyrektorem szkoły i miał 1200 uczniów w jej najlepszym czasie a obecnie uczęszcza do niej jedynie 800 uczniów i świadczy to o tym, że powiat w zastraszającym tempie się wyludnia i może dojść do sytuacji iż będą w nim tylko osoby w podeszłym wieku. Powiat Lubaczowski znajduje się w obrębie 11 powiatów szybkiego wsparcia ale w dalszym ciągu wymaga szybkiego działania bo w przeciwnym wypadku będzie duży zastój gospodarczy. Na terenie Powiatu Lubaczowskiego miało miejsce wyjazdowe posiedzenie Komisji Rozwoju Regionalnego, podczas którego wypracowano wnioski mówiące o konieczności budowy dróg wojewódzkich m.in. zjazdu w Korczowej, mostu na rzece Szkło oraz drogach 865 i 867. Radny zaznaczył, że większość zadań, które pokazywał Marszałek to głównie inicjatywa samorządowców Powiatu Lubaczowskiego. Jeśli chodzi o strefy ekonomiczne to są one w Lubaczowie, Budomierzu ale inwestorzy nie chcą tutaj zakładać inwestycji ponieważ dojazd tutaj jest bardzo ciężki. Radny apelował aby Samorząd Województwa nie wspierał tylko Rzeszowa ale dał wsparcie samorządom Powiatu Lubaczowskiego, Leskiego, Bieszczadzkiego. W ramach Urzędu Marszałkowskiego działa Centrum Obsługi Inwestora i w jego gestii poprzez promocję leży sprowadzenie inwestorów. Na sesji mówimy o kopalni siarki ale to jest inwestor prywatny i Marszałek oraz jego służby mu sprzyjały, co jest oczywiście pozytywne. Radny kończąc swoje wystąpienie podkreślił, że jest to trzecia sesja wyjazdowa tej kadencji i oby nie stało się to co miało miejsce po sesji wyjazdowej w Mielcu, zwołanej po to aby MON zakupił śmigłowce black hawk a tutaj aby nie okazało się, że nastąpił zastój gospodarczy.

Marszałek Władysław Ortyl stwierdził, że w wypowiedzi radnego była nuta narzekania ale powiat naprawdę jest na pozytywnym celowniku Województwa podkarpackiego. Patrząc na skuteczność składanych wniosków i podejmowanych decyzji na poziomie Samorządu Województwa to Powiat Lubaczowski jest na drugim miejscu po Przemyślu, natomiast przekładając to na ilość składanych wniosków statystyka jest o wiele gorsza. System preferencji dla 11 powiatów działa ale nie w ten sposób, żeby wszystko mogło być kierowane do Lubaczowa. Należy również powiedzieć o tym kto zdecydował, że żadna droga wojewódzka poza obrębem Rzeszowa nie otrzyma środków z Programu Polski Wschodniej. Nie zdecydował o tym ten rząd, nie myślano wtedy o zrównoważonym rozwoju. Marszałek stwierdził, że nie lubi krytykować poprzedników ale należy powiedzieć prawdę. Jeśli chodzi o inwestycje kolejowe to rozwój jest konieczny nie tylko na potrzeby transportu pasażerskiego ale także towarowego. Podkarpacki Fundusz Kolejowy jest działaniem, które jeśli zwiększy wymiar to pozwoli na realizację większych inwestycji. Pan Marszałek przypomniał, że pokazał 90 milionów na drogi i należy zadać sobie pytanie czy kiedyś był taki fundusz na te drogi – oczywiście nie było, nie załatwi to wszystkiego i dróg 865 i 867 ale jest to znaczący strumień środków, którego na drogach wojewódzkich w tym powiecie nie było do tej pory. Prezes mówił o błędzie i rzeczywiście tak ale w kategoriach w jakiej perspektywie da się to zrobić. Zarząd jest

związany poprzednimi decyzjami i nie może się od nich odciąć. W Powiecie Lubaczowskim realizowane są 4 obwodnice a do tej pory tego nie było. Inwestycje drogowe rozpoczynane są od obwodnic po to aby p otworzyć te tereny na inwestycje przemysłowe, dać możliwość powstania okolicznych osiedli. Jeśli chodzi o Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera to Ziemia Lubaczowska pozostaje z nim w komunikacji poprzez Związek Międzygminny i 8 potencjalnym inwestorom wskazywano strefę w Lubaczowie. Gdyby nawet do Lubaczowa wykonano autostradę to i tak z Krakowa do Rzeszowa można dojechać szybciej. Nie chodzi tylko o czas dojazdu ale również o to aby można było wygodnie i bezpiecznie przejechać drogę. Pan Marszałek stwierdził, że radny wyciąga złe wnioski odnośnie sesji nadzwyczajnej w Mielcu i sesji obecnej. Po sesji w Mielcu unieważniono przetarg i ci co byli z tym związani nie są już odpowiedzialni za rządy. Ostatnio dwa black hawki zakupiła policja i będą one dostarczone jeszcze w tym roku. Zaplanowany na początku przebieg przetargu spowodował taki a nie inny jego przebieg i związane z tym perturbacje. Obecna sesja na pewno nie będzie katastrofą dla Lubaczowa. To, że radni mogli zobaczyć osobiście stan dróg na Ziemi Lubaczowskiej ma bardzo duże znaczenie ponieważ może to sprzyjać szybszemu podejmowaniu decyzji.

Pan Edward Dziaduła stwierdził, że zgadza się w pełni ze stwierdzeniem iż turystyka jest determinantem rozwoju. Jako przykład takiego dziania lokalnego samorządu może podać Rajd Niepodległości, który miał niedawno miejsce i bezcenny był komentarz jednego z uczestników, że czuć iż oddycha się tutaj tlenem a nie spalinami. Radny zwrócił również uwagę na problem ziemi, która nie jest uprawiana i jest jej bardzo dużo na terenie Powiatu Lubaczowskiego ponieważ tereny te wyludniają się. Pytał czy jest może opracowywany program wykorzystania ziemi.

Członek Zarządu Województwa – Stanisław Kruczek podkreślił, że decyzje strategiczne Marszałka Władysława Ortyła dotycząca obwodnic na terenie Powiatu Lubaczowskiego były bardzo trudno i zostały dogłębnie przedyskutowane. Kwoty na budowę obwodnic są duże i owszem można było przekazać na drogi ale podjęto słuszną decyzję o budowie obwodnic, które są najkosztowniejsze ale po ich wybudowaniu na pewno wróci się do programu remontu dróg wojewódzkich. Pan Marszałek zapewnił, że rząd PiS widzi potrzebę wsparcia dróg. Zapewnił, że Roztocze z poziomu Samorządu Województwa jest terenem pięknym. Znajduje się tutaj Uzdrowisko Horyniec – Zdrój, gdzie do zabiegów rehabilitacyjnych wykorzystywana jest borowina. Uzdrowisko broni się samo. Obecnie ludzie chętni są korzystać z jego usług komercyjnie.

Radny Andrzej Nepelski stwierdził, że nie można wracać do przeszłości, obecna koalicja rządzi już 7 lat i czas wziąć odpowiedzialność za swoje działania. Radny pytał czym kierował się Zarząd Województwa w perspektywie planu drogi 865 od

Zapałowa do Lubaczowa. Pytał również czy Zarząd w dalszym ciągu podtrzymuje swoją uchwałę o dofinansowaniu do budowy chodników w przypadku kiedy samorząd lokalny daje na to określoną kwotę.

Pan Henryk Goraj – radny Powiatu Lubaczowskiego poinformował, że Powiat Lubaczowski posiada znaczne zasoby naturalne w postaci siarki i gazu ziemnego. Należy podkreślić wkład i zaangażowanie pani Poseł Anny Schmidt – Rodziewicz w doprowadzenie do możliwości wydobycia siarki. Radny pytał również czy znajdują się środki na remont dróg polnych.

Radny Marek Ordyczyński stwierdził, że jego zdaniem nie będzie tak źle i sesja będzie szczęśliwa. Jest zgoda co do konieczności poprawy dostępności komunikacyjnej i jest to kwestia czasu. Należy jednak zastanowić się co będzie z bezrobociem, rozwojem gospodarczym itp. po rozwiązaniu problemów komunikacyjnych. Jest obawa, że jeśli nawet poprawią się drogi to potencjalnemu inwestorowi i tak będzie bliżej do Rzeszowa. Radny zaznaczył, że należałoby dokonać szczegółowej analizy potencjału Ziemi Lubaczowskiej tj. ziemi, zasobów naturalnych, Uzdrowiska Horyniec – Zdrój oraz możliwości wypoczynku. Obecnie wiele osób wyjeżdża na weekendy i byłaby szansa wykorzystania tego potencjału. Nie trzeba szukać wielkich inwestorów. Kolejny aspekt to starzenie się społeczeństwa polskiego, co oznacza iż będzie coraz więcej potencjalnych beneficjentów wymagających opieki i w tym zakresie powinno się stwarzać możliwości rozwoju tej ziemi ponieważ nie zawsze duży inwestor będzie chciał przyjechać i może nie być korzystny dla danego terenu np. jak firma Kronospan dla Mielca. Radny podkreślił, że należy wspierać uroki Ziemi Lubaczowskiej.

Radny Wiesław Lada stwierdził, że wszyscy wiedzą, że Powiat Lubaczowski to dobra ziemia, powietrze oraz ludzie. Oczekują ni dzisiaj konkretnych informacji od Marszałka tzn. kiedy zostaną zrealizowane drogi, mosty i kolej. Jeśli przekaze się te konkretne informacje to nie będzie potrzeby narzekania. Poinformował, że Klub Radnych PSL popiera Marszałka w kwestii pomocy tej ziemi. Należy wziąć się do pracy i działać w tej kwestii.

Radny Jacek Kotula odniósł się do wypowiedzi radnego z terenu Powiatu Lubaczowskiego stwierdzając, że w okolicach Rzeszowa jest o wiele więcej ugorów niż na terenie Ziemi Lubaczowskiej. Podrzeszowski region Dolina Strugu napisał program o wypasie krów na ugorach i obecnie można uzyskać dofinansowanie w wysokości do 60 tysięcy złotych , podpisywana jest kontraktacja z osobami, które chciałyby takie krowy hodować z gwarantowaną ceną 15 zł za kg żywca i jest zapotrzebowanie na skup mięsa w wysokości 100 tysięcy ton rocznie. Radny poinformował, że więcej informacji na ten temat znajduje się pod adresem: www.ekokrowy.pl, dzikiokrowy.pl.

Pan Józef Kołodziej – radny miasta Lubaczowa poruszył kwestię dojazdu z Jarosławia podkreślając, że kolej w godzinach pomiędzy 10 a 14 nie kursuje. Podniósł kwestię jakości dróg, budowy obwodnicy Lubaczowa oraz trasy jej przebiegu. Zwrócił uwagę, że należy zadbać o drogi, które nie powinny dzielić a łączyć. Mówi się o turystyce i należałoby wykorzystać przejście graniczne i możliwości Powiatu Lubaczowskiego w tej kwestii. Na remonty dróg brakuje środków więc należy odpowiednio planować inwestycje.

Marszałek Władysław Ortyl odnosząc się do głosów przedmówców stwierdził, że cieszy go tocząca się dyskusja. Wyraził opinię, że inwestor podejmie decyzję odnośnie inwestycji w tym terenie kiedy zobaczy atuty, które go przekonają tj. borowina, czyste powietrze, piękne krajobrazy, walory turystyczne. Marszałek stwierdził, że Infrastruktura drogowa musi być poprawiona i myśli iż tak się stanie. Marszałek odniósł się do wypowiedzi radnego Marka Ordyczyńskiego stwierdzając, że jest potrzebna wielowymiarowa i wieloaspektowa wizja rozwoju tj. turystyka, uzdrowisko, rolnictwo, czyste powietrze, borowiny. Pogratulować można takich działań jak Festiwal Dziedzictwa Kresów czy też inicjatywa Związku Międzygminnego zorganizowana pod siedzibą Urzędu Marszałkowskiego. Bardzo ważna jest promocja ponieważ jest bardzo wiele miejsc na świecie, w Europie, które walczą o turystę. Turystyczne połączenia weekendowe są uruchamiane i cieszą się dużą popularnością. Jeśli chodzi o drogi dojazdowe do pól to jest FOGR i zwiększenie w wysokości 2 miliony złotych, każda z gmin mogła otrzymać na ten cel około 100 tysięcy złotych. Jest również działanie polegające na tym, że jeśli występuje połączenie gospodarstw w jedno większe w ramach scaleń to będą wyższe środki na drogi dojazdowe do pól. Zgodzić się należy, że na Ziemi Lubaczowskiej są dobrzy ludzie, czyste powietrze oraz pozytywna atmosfera do podejmowania inicjatyw. Jeśli chodzi o naturalny wypas to Zarząd Województwa wspiera go, program jest od kilku lat i rolnicy są zachęceni do korzystania z niego. Zarząd chciałby aby Program Rozwoju Wsi był rozszerzany i nie chodzi o jego wielkość ale różnego rodzaju aktywności, będzie to 100 uniwersytetów ludowych na 100. lecie odzyskania Niepodległości, 100 drzew miododajnych na 100. lecie odzyskania Niepodległości. Jeśli chodzi o obwodnicę Lubaczowa to on nie zna inwestycji, która zostałaby tak wytyczona, żeby wszyscy byli zadowoleni. Jest to proces bardzo trudny. Zarząd bierze pod uwagę wiele czynników, wśród nich jest jakość i wysokość środków. Środki na remonty dróg w ramach RPO są systematycznie zwiększane. Pan Marszałek stwierdził, że nie narzekał na poprzedników, wyjaśnił, że PiS nie rządzi 7 lat w Samorządzie Województwa ani na poziomie kraju. Przejście graniczne z w zakresie turystyki rowerowej jest bardzo potrzebne. Zarząd będzie zabiegał aby również w innych powiatach przygranicznych były takie przejścia turystyczne ponieważ to poszerza możliwości a montowanie grup 10 osobowych może być

kłopotliwe. Marszałek stwierdził, że nie znał tego problemu i nie wie z czego wynikają takie ograniczenia.

Działalność polskiego Oddziału Programu Współpracy Transgranicznej POLSKA-BIAŁORUŚ-UKRAINA 2014-2020 z siedzibą w Rzeszowie w zakresie dotyczącym województwa podkarpackiego – Informacja za rok 2017, omówienie wyników naborów projektów i zapowiedź kolejnego naboru.

Pani Alicja Wosik – Kierownik Biura Oddziału Współpracy Transgranicznej Polska – Białoruś – Ukraina 2014-2020 dokonała krótkiej prezentacji będącej elementem informacji przekazanej radnym tj. sprawozdania z wykonania kontraktu IPBU.04.01.00-00-016-00 na utworzenie i prowadzenie polskiego Oddziału Programu Współpracy Transgranicznej POLSKA – BIAŁORUŚ – UKRAINA 2014-2020 z siedzibą w Rzeszowie.

Powyższa informacja stanowi załącznik nr 6 do protokołu.

Związek Międzygminny „Ziemia Lubaczowska” jako przykład spójności i komplementarności działań na rzecz „małej ojczyzny” + Turystyka jako determinant rozwoju regionu.

Pan Wiesław Kapel – Wójt Gminy Lubaczów dokonał prezentacji na temat działalności Związku Międzygminnego „Ziemia Lubaczowska”.

Prezentacja niniejsza stanowi załącznik nr 7 do protokołu.

W swoim wystąpieniu pan Wójt podkreślił potrzebę współpracy Ziemi Lubaczowskiej z Samorządem Województwa, dobra współpraca powinna nieść wspólną przebudowę ciągów komunikacyjnych drogowych kolejowych oraz mocną promocją Ziemi Lubaczowskiej na terenie Podkarpacia i kraju.

Pan Stanisław Woś - Burmistrz Miasta i Gminy Narol poinformował, że Ziemia Lubaczowska ma pewną różnorodność ponieważ znaczna jej część użytkowana jest rolniczo, są miejsca na prowadzenie inicjatyw gospodarczych a także miejsca na agroturystykę – Roztocze, które leży na terenie gmin podkarpackich, takich jak Narol, Horyniec Zdrój i Cieszanów. Roztocze to ogromna szansa na rozwój, należy uczynić wszystko aby piękno Roztocz przekuć w efekt finansowy. Do tej pory promowano głównie Bieszczady a od paru lat jest również promocja Ziemi Lubaczowskiej i Roztocza. Roztocze ma specyficzny mikroklimat tzn. jest tu cieplej latem a surowiej zimą, ma ono największą liczbę dni słonecznych w Polsce i należy to wykorzystać. Jest tu teren wyżynny, i najwyższy szczyt na Roztoczu to Wielki Dział – 390 m.n.p.m, który daje doskonałe warunki do rozwoju sportów zimowych.

Kolejna możliwość to źródła, których jest tutaj wiele. Znajduje się tutaj jedno z największych na Podkarpaciu gospodarstw rybackich - hodowane tutaj ryby są przetwarzane na miejscu. Jest to też pewna wartość tego terenu. Mówiono tutaj o zbiornikach retencyjnych, które są atrakcyjne w okresie letnim i jest plan ich rozbudowy lecz nowe prawo wodne jest ograniczeniem ponieważ są dosyć wysokie opłaty za korzystanie z wód. Dobrze byłoby aby zbiorniki retencyjne nie były objęte takimi opłatami. Na terenach Ziemi Lubaczowskiej żyje wiele gatunków ptaków chronionych takich jak orzeł krzykliwy, orzeł bielik. Jeśli chodzi o stan czystości wód to doprowadzono do tego, że faktycznie są one czyste i żyją w nich pstrągi, lipienie i raki. Przyroda jest nieskazitelna- nie ma smogu, żyje się tutaj w zdrowym i czystym środowisku. Walory przyrody dostrzeżono już wcześniej i w latach 80. utworzono Roztoczański Obszar Chronionego Krajobrazu, 5 rezerwatów i szósty znajduje się na granicy z Gminą Susiec. Mówiąc o Roztoczu trudno nie wspomnieć o leśnikach i gospodarce leśnej i jest to nie tylko pozyskiwanie drewna i jego przetwórstwo ale również zapewnienie pracy oraz dary lasu tj. runo leśne, miody, zwierzyna. Las daje grzyby, owoce leśne. Lasy cieszą się dobrą kondycją i są w nich dobrej jakości drogi, które wykorzystywane są do turystyki rowerowej. Ziemia Lubaczowska to również walory historyczne tj. pałace, cerkwie, kościoły, które są w bardzo różnym stanie ponieważ jest bardzo mało środków na rewitalizację zabytków. Na uwagę zasługuje Cerkiew w Radrużu wpisana na światową listę zabytków Unesco oraz cerkiew w Narolu, synagoga w Cieszanowie. Jeśli chodzi o infrastrukturę turystyczną to brakuje odpowiedniej bazy noclegowej i gastronomicznej, są wznoszone obiekty hotelarskie i gastronomiczne ale jest ich jeszcze za mało. Jest bardzo szlaków turystycznych rowerowych i pieszych, o które dbają poszczególni samorządowcy lecz nie jest to jeszcze usystematyzowane. W ramach Związku Gmin opracowano wspólny wniosek pro turystyczny w ramach projektu Polska – Białoruś – Ukraina dotyczący szlaków rowerowych i bardzo liczy na to, że otrzyma on dofinansowanie ponieważ jest to dla nich projekt kluczowy i zależy im na jego realizacji, w ramach której mają być wieże widokowe, trasy rowerowe, miejsca obsługi rowerzysty oraz jednolite spójne oznakowanie. Największą bolączką są drogi, które wymagają wielu remontów. Pan Burmistrz zwrócił się z prośbą aby droga wojewódzka otwierająca trasę na Roztocze została wypromowana. Zwrócił się również z prośbą do Marszałka i radnych aby mieli w sercu i pamięci ten teren, wsparcie inwestycji drogowych oraz wniosków projektów m.in tego w ramach projektu Polska – Białoruś – Ukraina, który uporządkowałby w znaczny sposób turystykę Ziemi Lubaczowskiej.

Przewodniczący Sejmiku zwrócił się z prośbą o dyscyplinę czasową wystąpień.

Pan Marcin Piotrowski w krótkiej prezentacji przedstawił kulisy powstania i działania Festiwalu Folkowisko we wsi Gorajec. Jest to niewielka wieś, w której mieszka 36 osób i udało się tutaj zorganizować folkowisko, przyciągnąć rok w rok grupę zapaleńców, pasjonatów wielokulturowości, ludzi otwartych na świat,

przygodę i przyrodę. W tej wsi na Roztoczu Wschodnim spotyka się kultura polska, ukraińska, żydowska, rosyjska, austriacka i niemiecka. Tutaj stoi jedna z najstarszych w Europie, XVI-wieczna, drewniana cerkiew.

Prezentacja stanowi załącznik nr 8 do protokołu.

Pan Marcin Krupa poinformował, że szefuje Kresowej Osadzie i stara się nadawać nowe funkcje temu obiektowi, dostosowywać go do nowych potrzeb oraz mód. Miejsce to wielofunkcyjna hala, która powstała w ramach wspólnego projektu z Gminą Cieszanów. Będzie tutaj również sala kinowa, chodzi o to aby pomóc młodym zrozumieć historię za pomocą środków, które przez nich pożądane. Podkreślił, że jego przedmówca pracował za granicą, od roku jest z nimi na Ziemi Lubaczowskiej i robi tutaj wiele dobrych rzeczy dla tego regionu.

Pan Zdzisław Zadworny – Burmistrz Cieszanowa podkreślił, że na ziemi Lubaczowskiej mieszkają bardzo mądrzy rolnicy, którzy umieją sięgać po środki unijne. Zaznaczył, że Powiat Lubaczowski jest bardzo zróżnicowany, najbardziej rolnicza jest gmina Dzików. Na terenie Powiatu Lubaczowskiego występuje pokłósie PGR-ów, obecnie sprzęt jest bardzo dobrej jakości ale problemem są dojazdy do pól, gdzie trzeba dojechać wielotonowym sprzętem, brakuje również serwisu dla tego sprzętu. Formalnie nie ma procesu scaleniowego ale w praktyce wygląda to tak, że duże gospodarstwa wchłaniają małe a te z kolei wykruszają się. Nowością na terenie Powiatu Lubaczowskiego są warzywa, na terenie Oleszyc powstała olbrzymia przechowalnia warzyw. Służby związane z rolnictwem tj. ARiMR oraz Ośrodek Doradztwa Rolniczego są bardzo pomocne i dzięki nim rolnicy funkcjonują. Pan Burmistrz podziękowała władzom województwa za wsparcie Rock Festiwal Cieszanów.

Pan Tomasz Hawrylak – Prezes Stowarzyszenia Przedsiębiorców „Lubaczowskie Forum Biznesu” podkreślił, że przed przedsiębiorcami niniejszego terenu stoi pytanie co uczynić aby ludzie stąd nie wyjeżdżali. Dzieci muszą zrozumieć, że tutaj można pracować, spełniać się i zarabiać godnie. Poinformował, że reprezentowane przez niego stowarzyszenie poczyniło w tym kierunku wiele działań np. spotkania z młodzieżą aby uczyć ją pokazywać aby uniknęła ona pułapek, błędów itp. Zwrócił się z prośbą o popatrzenie ojcowiskiem na przedsiębiorców z tego terenu, którzy nie chcą stąd wyjeżdżać.

Pan Krzysztof Szpyt – Burmistrz Lubaczowa podkreślił, że samorządowcy Ziemi Lubaczowskiej tworzą atmosferę do tego aby mały i średni biznes dobrze się „nakręcał”. Są tutaj atuty, które chcą przekuć na sukces. Jest nim m.in. przemysł drzewny.

Znaczenie zasobów naturalnych na przykładzie uruchomienia kopalni siarki.

Pan Maciej Banaś – Prezes Polskiej Siarki Sp. z o.o. poinformował, że 3 sierpnia 2017 roku Wojewoda Podkarpacki, Marszałek Województwa oraz parlamentarzyści gościli na tzw. „wbiciu łopaty” a dzisiaj będzie możliwość weryfikacji tego co udało się zrobić. Podkreślił, że nie może użalać się na administrację wojewódzką, powiatową i gminną. Zaznaczył, że aby mógł mieć miejsce rozwój gospodarczy potrzebne są trzy czynniki tj. surowce mineralne, społeczność oraz kapitał, który jest największym problemem. Pan Prezes poinformował, że kopalnia siarki jest na ukończeniu procesu budowlanego. Zaprosił zebranych na odwiedzenie budowy kopalni.

Radny Ziemi Lubaczowskiej stwierdził, że Powiat Lubaczowski jest szeroko promowany i wspierany przez Województwo Podkarpackie. Mówca stwierdził również, że dyskusja na temat rozwoju Ziemi Lubaczowskiej była bardzo ciekawa i interesująca. Podkreślił, że w podejmowanych działaniach należy wracać i opierać się na tradycji.

Radny Władysław Stępień poinformował, że jest związany z górnictwem siarkowym od 4 października 1968 roku. Stwierdził, że likwidacja kopalni siarki w Tarnobrzegu była dramatem dla wielu rodzin. Kombinat siarkowy był na pierwszym miejscu jeśli chodzi o płatność podatków. W okresie przemian społeczno – gospodarczych wielu ludzi stanęło na wysokości zadania. Radny podziękował Prezesowi Siarki, że pamięta o interesie ludzi a nie tylko o ekonomii. Zasługą inwestorów jest to, że kopalnia powstała i jest to przykład na to, że jeśli się nie przeszkadza to można pomóc.

Radny Wiesław Lada podziękował radnemu z terenu Ziemi Lubaczowskiej. Zaznaczył, że było to wystąpienie jak za czasów gierkowskich. Stwierdził, że było w nim pełno sprzeczności i było ono nie na miejscu. Podkreślił, że wszystkim zależy na rozwoju województwa.

Pan Karol Żuchowicz z Agroturystyki Polanka i Konie w swoim wystąpieniu mówił o tym, jak na dziedzictwie ojca buduje własną firmę.

Marszałek Władysław Ortyl podkreślił jeszcze raz moc miejsca i regionu, na którym odbyła się sesja. Podkreślił, że osiągnięcie sukcesy wymaga ciężkiej pracy. Z dużą radością uczestniczył w sesji Sejmiku. Pan Marszałek złożył podziękowania Wójtowi Gminy Lubaczów za pozytywne myślenie, idee oraz projekty.

Interpelacje i zapytania radnych.

Radni nie złożyli zapytań i interpelacji.

Wnioski i oświadczenia radnych.

Radny Wiesław Lada pytał czy w porządku obrad najbliższej sesji będzie punkt dotyczący obwodnicy w Mielcu.

Przewodniczący poinformował, że niniejszy temat poddawany jest analizie w Kancelarii Sejmiku.

Przewodniczący Sejmiku podziękował lokalnym organizatorom za pomoc w przygotowaniu obrad sesji Sejmiku. Złożył również podziękowania samorządowcom oraz zaproszonym gościom za udział w sesji.

Zamknięcie sesji.

W związku z wyczerpaniem porządku obrad Przewodniczący Sejmiku zamknął obrady LIV sesji Sejmiku Województwa Podkarpackiego V kadencji.

Sesja zakończyła się o godzinie 16.30.

**Przewodniczący Sejmiku
Województwa Podkarpackiego**

Jerzy Cypryś

Protokołowała:

Iwona Kielbasa